

**Crna Gora
Vlada Crne Gore**

MINISTARSTVO PROSVJETE I NAUKE

ZAVOD ZA ŠKOLSTVO

predmetni program

ELEKTRONIKA, RADIO-TEHNIKA I DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE

izborni predmet

IX razred devetogodišnje osnovne škole

SADRŽAJ

1.	NAZIV NASTAVNOG PREDMETA.....	3
2.	ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA.....	3
3.	OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA.....	4
4.	SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA.....	5
5.	DIDAKTIČKE PREPORUKE	10
6.	STANDARDI ZNANJA.....	11
7.	NAČINI PROVJERAVANJA I OCJENJIVANJA ZNANJA UČENIKA/CA	13
8.	RESURSI ZA REALIZACIJU	14
9.	PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA.....	15

1 NAZIV NASTAVNOG PREDMETA**NAZIV PREDMETNOG PROGRAMA****ELEKTRONIKA, RADIO-TEHNIKA I DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE****2. ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA****a) Položaj, priroda i namjena predmeta**

Izborni predmet ELEKTRONIKA, RADIO-TEHNIKA I TELEKOMUNIKACIJE izučava se u IX razredu sa 1 časom sedmično. Ukupan broj časova je 32. Predmetni program za elektroniku, radio-tehniku i telekomunikacije povezan je i sa drugim prirodnim predmetima koji se izučavaju u devetogodišnjoj osnovnoj školi. Ponavljanje i utvrđivanje sadržaja ima specifičan oblik, jer se mnogi sadržaji javljaju u drugom vidu i uslovima, pa je ponavljanje i utvrđivanje integrisano u većem dijelu novih sadržaja, a ne u posebnim nastavnim jedinicama.

Posjete pogonima i radnim organizacijama predstavljaju jedan vid saradnje škole i radnih organizacija. Tehnološki razvoj, informatička revolucija i proces globalizacije utiču na život ljudi, a zahvaljujući sve većoj dostupnosti informacija bivamo sve svjesniji i razlika među nama, među civilizacijama i kulturama.

Imajući u vidu značaj električnih komunikacija, učenicima/ama se omogućuju različiti putevi znanja i logičko povezivanje elemenata sa jednostavnim funkcijama. Namjena predmeta je da učenici/e stiču primjenljiva znanja koja su neophodna za njihov intelektualni razvoj.

b) Broj časova po temama

Redni broj	Tema	Orijentacioni broj časova
1	Elektronika	12
2	Radio-tehnika	8
3	Osnovi televizijske tehnike	5
4	Digitalne telekomunikacije	7

3. OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Cilj učenja elektronike, radio-tehnike i digitalnih telekomunikacija je da učenici/e:

- razvijaju interesovanje za tehniku i njeno značenje u savremenom životu;
- stiču osnovna znanja iz oblasti električnih komunikacija;
- razvijaju smisao i sposobnost za racionalnu organizaciju rada, spretnost, sistematičnost, preciznost, strpljivost i istrajnost u radu;
- povezuju sadržaje prirodnih nauka i dostignuća tehnike i tehnologije iz oblasti elektronike, radio-tehnike i telekomunikacionih sistema;
- razvijaju sposobnost za samostalno obrazovanje uz pomoć različitih izvora znanja;
- razvijaju mišljenje kroz vježbanje u posmatranju, upoređivanju, logičnom zaključivanju i uopštavanju;
- oblikuju sopstvene „konstrukcije“ (grafičko oblikovanje i oblikovanje u materijalu);
- oblikuju ponuđene ideje (konstruktivna razrada kroz grafičko oblikovanje i oblikovanje u materijalu);
- oblikuju u materijalu algoritamski ili na drugi način date „konstrukcije“;
- osposobljavaju se za samostalan i grupni rad;
- koriste sredstva zaštite na radu, čuvaju radnu i životnu okolinu;
- razumiju način povezivanja PC računara na satelitske telekomunikacione sisteme u globalnoj mreži Internet-a;
- razumiju kako TV prijemnici primaju sliku sa satelitskih predajnika;
- razvijaju svijest o sopstvenim znanjima i sposobnostima i daljoj profesionalnoj orijentaciji;
- razvijaju sposobnost otkrivanja novih rješenja i afirmišu sopstvenu kreativnost i originalnost;
- razvijaju ekološku svijest i pozitivan odnos prema prirodi i interesovanje za moderne tehnologije.

4. SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

TEMA 1: ELEKTRONIKA - 12 ČASOVA

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiše pojam i značaj elektronike u savremenom svijetu, - koristi simbole i sheme u elektronici, - zna podjelu komponenti u elektronskim kolima prema njihovim električnim svojstvima, - koristi pasivne elektronske elemente, - poznaje aktivne elektronske komponente, - razumije primjenu poluprovodničke diode i njene električne karakteristike, - poznaje vrste, glavne karakteristike i primjenu tranzistora, - navodi posebne vrste tranzistora, - grafički oblikuje elektronska kola kroz izometrijski i šematski prikaz, - inovira ponuđenu ideju kroz grafičko oblikovanje i oblikovanje u materijalu, - oblikuju grafički prikazan model u materijalu, - shvata prednost integrisanih kola u odnosu na klasične elemente, - shvata osjetljivost senzora na fizičke promjene. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznaju osnovne pojmove iz elektronike koristeći različite izvore informacija (Internet...), - crtaju osnovne simbole u elektronici i ispisuju njihov naziv, - razgledaju pasivne elektronske elemente i objašnjavaju njihovu primjenu, - razgledaju aktivne elektronske komponente, prikupljaju informacije o njihovim pojačivačkim svojstvima, izvještavaju, - koristeći elemente iz kompleta demonstriraju primjenu obične i LED diode prema datoj šemi veze, - koristeći elemente iz kompleta povezuju šeme za demonstraciju indikatora, - povezuju šemu automata za uključivanje gradskog svijetla i dojavljivača zore, demonstriraju njihov rad, - koristeći elemente iz kompleta povezuju šemu i demonstriraju dojavljivač prekida kola, 	<p>Osnovi elektronike; simboli i sheme u elektronici; pasivne elektronske komponente: otpornici, kondenzatori, induktiviteti (kalemovi, transformatori i dr.); aktivne elektronske komponente: diode, tranzistori, integrisana kola, fotoelementi, električne cijevi; poluprovodnička dioda; tranzistor: tranzistor kao pojačivač, tranzistor kao prekidač; posebne vrste tranzistora: mesa tranzistori, planirani tranzistori, unipolarni tranzistori, tiristori; moduli; integrisana kola; fotočelija i njena primjena: foto-otpornik, foto-dioda, foto-tranzistor.</p>	<p>Fizika: električna svojstva provodnika.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
	<ul style="list-style-type: none"> - crtaju NPN i PNP tip tranzistora i prikazuju njihove šematske oznake, - koristeći elemente iz kompleta povezuju i demonstriraju logička kola „DA“, „I“, „ILI“ i „NE“ pomoću tranzistora, - koristeći logička kola „DA“, „I“, „ILI“ i „NE“ oblikuju model semafora, provjeravaju funkcionalnost zatvaranjem strujnog kola sa svakom od sijalica, - koristeći komplete materijala povezuju i demonstriraju dekadni brijuč unaprijed i unazad, - pomoću elemenata iz kompleta povezuju i demonstriraju ručno unošenje brojeva od 0 do 9 korišćenjem integrisanog kola 4029 i cifarskog pokazivača, - koristeći različite izvore informacija pronalaze i objašnjavaju princip rada fotoćelije. 		

NAPOMENA: Elektronska kola data u vježbama treba modelirati na ispitnoj ploči iz kompleta materijala (ili na demonstracionoj elektronskoj tabli), a koja se sastoji iz sljedećeg: T_1 i T_2 - postolja za tranzistore, IK-postolja za integrisana kola, POK-postolja za cifarski pokazivač, P_1 i P_2 - pomoćnih postolja.

TEMA 2: RADIO-TEHNIKA - 8 ČASOVA

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiše pojam radio-tehnike i radio-talasa, - shvata ulogu radio-veze i predajnika prijemnih radio-stanica, - koristi prijem programa određene radio-stanice, - uočava izdvajanje zvučnog (niskofrekventnog) iz visokofrekventnog modulisanog signala, - shvata konstrukciju složenijih radio-prijemnika, - grafički oblikuje u materijalu ponuđenu ideju, - poznaje princip rada radio-goniometra, - koristi uređaje za snimanje i reprodukciju zvuka. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju izlaganje, bilježe osnovne pojmove, izvještavaju, - objašnjavaju blik šemu i princip rada radio-predajnika, - grafički prikazuju oscilatorno kolo, opisuju princip rada, izvještavaju, - koristeći elemente iz kompleta povezuju i demonstriraju elektronski oscilator i treptač sa integrisanim kolom, - koristeći elemente iz kompleta povezuju i demonstriraju elektronski tajmer sa integrisanim kolom, - povezuju i demonstriraju: tonski generator oktava, elektronsku zavijajuću sirenu, - oblikuju u materijalu grafički prikazan model radio-prijemnika sa jednim ili više pojačanja, - provjeravaju funkcionalnost mijenjajući induktivnost zavojnice, - prema šemi sastavljaju model radio-goniometra, - na osnovu prethodno proučenih štampanih uputstava demonstriraju pravilno rukovanje uređajima za snimanje i reprodukciju zvuka. 	<p>Osnovi radi-otehnike; radio-talasi; radio-predajnik; radio-prijemnik; oscilatorno kolo; demodulacija; konstrukcija složenijih radio-prijemnika; moduli; radio-goniometrija; uređaji za snimanje i reprodukciju zvuka.</p>	<p>Fizika: elektromagnetni talasi, električno oscilatorno kolo.</p>

TEMA 3: OSNOVI TELEVIZIJSKE TEHNIKE - 5 ČASOVA

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - shvata ulogu sistema za prenos živih slika na manje ili veće udaljenosti pomoću elektromagnetnih talasa, - zna ulogu televizijskog predajnika, - razumije princip rada televizijskog prijemnika, - shvata ulogu kineskopa u obrazovanju snimljene slike, - shvata princip rada televizije u boji, - koristi prijemnu televizijsku antenu, - rukuje televizijskim prijemnikom. 	<p>Učenici/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoću blok-šeme objašnjavaju rad televizijskog predajnika, - koristeći blok-šemu opisuju princip rada televizijskog prijemnika, - pomoću blok-šeme objašnjavaju princip rada televizije u boji, - ispituju ispravnost antene i otklanjaju kvarove na anteni i antenskom dovodu, - proučavaju pisana uputstva za rukovanje televizorom, - podešavaju određene televizijske stanice. 	<p>Osnovni principi televizijske tehnike; televizijski predajnik; televizijski prijemnik, kineskop; televizija u boji; prijemna televizijska antena; rukovanje televizijskim prijemnikom.</p>	

TEMA 4: DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE - 7 ČASOVA

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi/sadržaji	Korelacija
<p>Učenik/ca treba da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna kako se vrši prenos nula i jedinica kod digitalnog prenosa signala, - navode najrasprostranjenije digitalne telekomunikacione sisteme, - koristi sistem za određivanje pozicije (GPS), - navodi razliku između fiksnih i mobilnih telefona, - razumije vezu između dva mobilna telefona, - koristi osnovne funkcije mobilnih telefona, - ima pristup sadržajima Internet-a putem mobilnih telefona, - zna mogućnost primjene kablovske televizije. 	<p>Učenic/e:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoću logičkih stanja i talasnih oblika napona predstavljaju na dijagramima kako se vrši modulacija logičkih nula i jedinica, - objašnjavaju prikazane dijagrame, - koristeći različite izvore informacija (Internet...) informišu se o novim digitalnim telekomunikacionim sistemima, - prikazuju na slici sadržaj GPS sistema i opisuju ukoliko kako funkcioniše, - na šemi objašnjavaju bazne stanice na kojima treba obezbijediti govornu komunikaciju pomoću mobilnih telefona, - nabrajaju osnovne funkcije današnjih mobilnih telefona i ukoliko ih opisuju, - šematski prikazuju pojednostavljenu koncepciju povezivanja sistema Internet na pojedine telekomunikacione sisteme, - prikazuju šemu povezivanja kablovske televizije za satelitski telekomunikacioni sistem. 	<p>Digitalne telekomunikacije (uvod); novi digitalni telekomunikacioni sistemi; sistem za određivanje pozicije(GPS); mobilna telefonija (uvod); osnovne funkcije mobilnih telefona; Internet i kablovska televizija.</p>	

5. DIDAKTIČKE PREPORUKE

TEMA: ELEKTRONIKA

Nastavnik/ca treba da:

- upućuje učenike/ce na različite izvore informacija (Internet, enciklopedije, časopise ...);
- pomaže učenicima/ama da povezuju prethodna novostečena znanja i da takva znanja upotrebljavaju u svakodnevnom životu;
- pripremi posjetu nekom preduzeću gdje će se učenici/e upoznati sa elektronskim komponentama;
- pripremi radna mjesta za grupni i individualni rad;
- pripremi šeme za demonstraciju;
- obezbijedi kompletne materijala i gotove konstrukcije kao prijedloge za modelovanje.

TEMA: RADIO-TEHNIKA

Nastavnik/ca treba da:

- pripremi slike i šeme;
- pripremi blok-šemu radio-predajnika i radio-prijemnika;
- obezbijedi univerzalne ploče za povezivanje i demonstraciju različitih modela;
- prema mogućnostima obezbijedi kompletne dijelova kao što su: *Tn sistem elektronike, El-velika škola elektronike, sistem Radio-kit* i sl.;
- primjenjuje aktivne oblike i metode rada koji se fokusiraju na učeničku aktivnost i saradnju;
- pripremi uprošćen prikaz rada radio-goniometra;
- pripremi štampana uputstva za pravilno rukovanje uređajima za snimanje i reprodukciju zvuka.

TEMA: OSNOVI TELEVIZIJSKE TEHNIKE

Nastavnik/ca treba da:

- podstiče učenike/ce na vlastita iskustva opservacija koje su prikupljene sa različitih mjesta;
- povezuje gradivo sa postojećim školskim i vanškolskim znanjima i iskustvima učenika/ca, otvara mogućnost da učenik/ca slobodno postavlja pitanja, istražuje;
- obogaćuje sadržaj filmskim tekstualnim, ilustrativnim materijalom;
- pripremi uprošćen prikaz rada televizijskog predajnika, prijemnika i televizije u boji;
- osposobi učenike/ce za pravilno rukovanje televizijskim prijemnikom.

TEMA: DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE**Nastavnik/ca** treba da:

- obezbijedi slajdove ili film ili odgovarajući softver;
- obezbijedi pristup odgovarajućim sadržajima na Internetu iz ove oblasti i video-materijal, slajdove i slično;
- motiviše učenike/ce da koriste različite izvore znanja, da samostalno istražuju i uče;
- daje instrukcije u vezi sa korišćenjem mobilnih telefona, podstiče učenike/ce na preuzimanje inicijative;
- aktivira učenike/ce mobilisanjem prethodnih znanja i iskustava, upućivanjem na samostalno pronalaženje informacija, slobodno razmišljanje;
- pomaže učenicima/ama u pripremanju, prezentaciji i izvještavanju o rezultatima grupnog rada;
- šematski prikazuje pojednostavljenu funkciju povezivanja sistema Interneta na postojeće telekomunikacione sisteme (poštu i satelitske digitalne telekomunikacione centre);
- prikazuje principijelnu šemu povezivanja kablovske televizije za satelitski telekomunikacioni sistem.

6. STANDARDI ZNANJA**TEMA: ELEKTRONIKA****Učenik/ca** treba da:

- definiše čime se bavi elektronika;
- objasni pasivne i aktivne elektronske komponente;
- razumije primjenu poluprovodničke diode i njene električne karakteristike;
- demonstrira primjenu obične i LED diode prema datoj šemi veze;
- poznaje vrste, glavne karakteristike i primjenu tranzistora;
- prikaže simbole koji se koriste u elektronici;
- objasni kako se vezuje tranzistor da bi radio kao pojačivač i kako funkcioniše tranzistor kao prekidač;
- shvata prednost integrisanih kola u odnosu na klasične elemente;
- navodi vrste, glavne karakteristike i primjenu fotoćelije;
- grafički oblikuje elektronska kola kroz izometrijski i šematski prikaz;
- koristi gotove elemente iz kompleta za povezivanje i demonstraciju raznih uređaja.

TEMA: RADIO-TEHNIKA

Učenik/ca treba da:

- shvata pojam radio-talasa;
- objasni ulogu predajnika i prijemnika kod radio-prenosa;
- razumije izdvajanje zvučnog iz visokofrekventnog modulisanog signala;
- zna razliku između amplitudne i frekventne modulacije;
- poznaje ulogu oscilatornog kola radio-prijemnika;
- poznaje princip rada radio-goniometra;
- koristi uređaje za snimanje i reprodukciju zvuka;
- grafički oblikuje u materijalu ponuđenu ideju;
- umije da koristi alat i pribor;
- koristi gotove elemente iz kompleta za povezivanje i demonstraciju radnih vježbi;
- provjerava funkcionalnost urađenog modela.

TEMA: OSNOVI TELEVIZIJSKE TEHNIKE

Učenik/ca treba da:

- navodi primjere primjene televizije;
- objasni blok-šemu televizijskog predajnika;
- objasni kako dopijevaju video-signali televizijskog predajnika do televizijskog prijemnika;
- analizira blok-šemu televizijskog prijemnika;
- objasni pomoću kog uređaja se generišu video-signali i šta oni predstavljaju;
- shvata princip televizije u boji;
- pravilno rukuje televizijskim prijemnikom;
- ispituje ispravnost antene i otklanja kvarove na anteni i antenskom dovodu.

TEMA: DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE

Učenik/ca treba da:

- objasni kako se vrši prenos nula i jedinica kod digitalnog prenosa signala;
- zna razliku između analognih i digitalnih kola i sistema;
- navodi najrasprostranjenije digitalne telekomunikacione sisteme;

- navodi oblasti primjene GPS sistema;
- navodi prednosti digitalnog prenosa signala u odnosu na klasični radio-prenos;
- navodi faktore koji su prouzrokovali intenzivan razvoj i prodor moćnih digitalnih telekomunikacionih sistema;
- nabraja prenosne medije koji se koriste za prenos informacija;
- zna razliku između fiksnih i mobilnih telefona;
- shvata vezu između dva mobilna telefona i kako se ostvaruje veza između mobilnog i fiksnog telefona;
- opisuje osnovne funkcije današnjih mobilnih telefona;
- razumije kako se postavljaju bazne stanice na određenoj teritoriji;
- shvata način na koji današnji mobilni telefoni mogu ostvariti pristup sadržajima Interneta;
- zna mogućnost primjene kablovske televizije.

7. NAČINI PROVJERAVANJA I OCJENJIVANJA ZNANJA UČENIKA/CA

Ocjenjivanje i vrednovanje postignuća učenika/ca je najvažnija faza vaspitno-obrazovnog rada. Prilikom provjeravanja i ocjenjivanja, nastavnik/ca stiče povratnu informaciju o vrijednostima i stavovima učenika/ca i utiče na njih.

Provjeravanje i ocjenjivanje se obavlja usmeno, pismeno i vrednovanjem urađenog modela.

Ocjenom se vrednuje:

- rad u grupi (vrednuje se rad i postignuće na nivou grupe);
- planiranje, sakupljanje informacija, pronalaženja i klasifikovanja rješenja;
- kvalitet rada, njegova jedinstvenost i iskorišćenost vremena;
- estetski izgled urađenog modela;
- funkcionalnost urađenog modela;
- izlaganje seminarskih radova;
- rad na terenu.

Pismena provjera znanja treba da se obavlja na objektivnim testovima koji pokrivaju sve nivoe zahtjevnosti.

8. RESURSI ZA REALIZACIJU

a) Materijalni uslovi

Za izvođenje nastave iz elektronike, radio-tehnike i digitalnih telekomunikacija, škola mora imati odgovarajuću učionicu (kabinet) opremljenu odgovarajućim nastavnim sredstvima, priborom i alatom za realizaciju radnih vježbi.

Potrebna je i posebna prostorija za čuvanje učila nastavnika/ce.

Oprema kabineta

Kabinet za izvođenje nastave iz ovog predmeta treba da ima:

- školsku tablu,
- projekciono platno ili zidni prostor za projektovanje,
- opremu za zatamnjenje (roletne, zastori),
- radne stolove za učenike/ce i nastavnika/cu,
- ormariće sa ladicama (za ručni alat),
- ormare, zidne police za odlaganje radova,
- umivaonik sa toplom i hladnom vodom,
- kante za otpadke,
- TV prijemnik, LCD projektor, grafoskop.

Sredstva za nastavnika/cu:

- odgovarajući softver po nastavnim oblastima,
- grafofilije (kompleti po oblastima),
- konstruktorski kompleti,
- kompleti materijala,
- modeli i makete,
- stone makaze za lim,
- ručna bušilica sa stalkom,
- blok-šeme radio-predajnika i radio-prijemnika,
- blok-šeme televizijskog predajnika i prijemnika,
- odgovarajući softver iz digitalnih telekomunikacija,
- literatura (enciklopedije, priručnici, časopisi).

Neki nastavni sadržaji mogu se realizovati kroz posjete radionici ili nekom preduzeću.

b) Literatura

Literatura za učenike/ce:

1. Dr. Dragan Golubović, dr Đurđe Perišić: Tehničko obrazovanje za VIII razred, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
2. Đurčić, B.: Tehničko crtanje, Naučna knjiga, Beograd, 1984.
3. Krajinović, L., Matović, N.: Tehničko obrazovanje za VIII razred, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd - Novi Sad, 1991.
4. Lot, F.: Dječje sveznanje - Velika otkrića i pronalasci, BIGZ, Beograd, 1986.

Literatura za nastavnike/ce:

1. Brance, E., Bralstard, J.i dr.: Dječja naučna enciklopedija, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1977.
2. Gačić, S.: Orijentacioni plan nastavnog gradiva za osnovnu školu, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1997.
3. Grupa autora: Nauka i tehnika mladima, Elektrotehnika, Energetika, Kibernetika i automatika, Radio-tehnika, Mikroračunari, Konstruktorstvo i pronalazaštvo, Naučno-tehničko stvaralaštvo Srbije, Beograd.
4. Trajković, J.: Majstor amater, Solidarnost, Beograd, 1990.
5. Šiler, S.: Elektronika i automatika, Tehnička knjiga, Beograd, 1988.

9. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA

Predmet ELEKTRONIKA, RADIO-TEHNIKA I DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE mogu da predaju nastavnici/e ili stručni saradnici/e koji/e, pored zakonskih uslova, ispunjavaju i sljedeće:

- Filozofski fakultet, odsjek Osnovi tehnike i proizvodni rad;
- Filozofski fakultet, odsjek Osnovi tehnike i informatike;
- Filozofski fakultet, Tehničko obrazovanje;
- Tehnički fakultet, odsjek Tehničko obrazovanje i informatika;
- Pedagoška akademija ili Viša pedagoška škola, grupa Tehničko obrazovanje (sa drugim nastavnim predmetom).

Predmetni program **ELEKTRONIKA, RADIO-TEHNIKA I DIGITALNE TELEKOMUNIKACIJE**, izborni predmet za IXrazred devetogodišnje osnovne škole, izradila je komisija u sljedećem sastavu:

Vlado Smolović, predsjednik

Miloš Obradović, član